

Citiți lecția din manual: *Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice. Viața cotidiană - de la dramele războiului la prosperitate*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice

1. Definiții

Austeritate = politică bazată pe economisirea resurselor, reducerea cheltuielilor și a consumului.

Economie de piață = formă de economie a cărei organizare și funcționare se realizează prin mecanismele pieței, ale cererii și ofertei.

Societate de consum = tip de societate în care sistemul economic stimulează consumul și creează nevoi în mod artificial, generând risipă.

2. Reconstrucția postbelică

- 1945-1949 - harta politică a Europei a suferit modificări importante:

a. În vestul continentului s-au menținut regimurile democratice (cu ajutorul S.U.A.);

b. În statele din centrul și estul continentului au fost instaurate regimuri comuniste (cu sprijinul U.R.S.S.): Iugoslavia, Albania, Bulgaria, Polonia, România, Cehoslovacia, Ungaria și Germania de Est (R.D.G.: Republica Democrată Germană).

- 1945-1950 - statele europene implicate în al Doilea Război Mondial s-au confruntat cu problemele reconstrucției: **austeritate**, refacerea obiectivelor economice majore distruse (electricitate, metalurgie, petrochimie, transporturi și agricultură), revenirea la producția de bunuri, relansarea comerțului, consolidarea monedelor naționale, șomaj, stoparea creșterii prețurilor, eforturi de achitare a datoriilor sau a despăgubirilor de război ⇒ dispariția Europei ca mare putere globală și afirmarea S.U.A., U.R.S.S., Germania de Vest (R.F.G.: Republica Federală Germană) și Japonia;

- 1948-1952 - adoptarea Planului Marshall (propus de secretarul de stat american George C. Marshall): S.U.A. a implementat un plan de ajutor economic prin care 16 state europene au primit 13.2 miliarde de dolari sub formă de produse industriale și alimentare ⇒ refacerea economică a statelor din Europa Occidentală (cu condiția înlăturării barierelor protecționiste) și evitarea intrării acestora în sfera de influență sovietică;

- 1949 - Stalin le-a impus statelor comuniste din Europa de Est să refuze Planul Marshall și a creat C.A.E.R. (Consiliul de Ajutor Economic Reciproc) ⇒ organizarea economiilor naționale după modelul sovietic și subordonarea acestora intereselor Moscovei.

3. Modele ale dezvoltării economice

- 1945-1989 - afirmarea a două modele de dezvoltare economică, diametral opuse:

a. Modelul capitalist (S.U.A., Canada, statele din Europa de Vest și Japonia): bazat pe **economia de piață** (cerere și ofertă) și **societatea de consum** (proprietate privată, liberă inițiativă și concurență);

b. Modelul socialist (U.R.S.S., statele din Europa Centrală și de Est, China, Cuba și Vietnam): bazat pe economia centralizată și dirijată de stat (proprietate comună și intervenția masivă a statului).

- 1950-1972 - perioada celei de-a Treia Revoluții Industriale: economia mondială s-a dezvoltat într-un ritm accelerat, ca urmare a creșterii interdependenței dintre statele lumii (globalizare economică) și a inovațiilor din domeniul electronicii, energiei nucleare și cel al informaticii;

- cauzele creșterii economice au fost următoarele: cercetarea științifică (au fost înregistrate progrese importante în producția de electrocasnice, mase plastice, cauciuc, detergenți și roboți industriali), industria automobilului, publicitatea, mass-media (folosirea pe scară largă a televizorului), informatica (aparitia computerelor) și agricultura intensivă ⇒ expansiunea serviciilor;

- 1972-1973 și 1978-1979 - crize economice, cauzate de creșterea excesivă a prețului petrolului ⇒ orientarea spre alternative energetice precum cea nucleară, solară și eoliană.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=kjSBZLSpD8Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=fcvFYazS81g>

<https://www.youtube.com/watch?v=tMXjsVLOznc>

Fișă de lucru: *Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice*

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Politica noastră nu este îndreptată împotriva nici unei țări sau doctrine, ci împotriva foametei, sărăciei, disperării și haosului. Scopul ei este reînnoirea unei economii active în lume, astfel încât să permită apariția condițiilor politice și sociale în care instituțiile libere pot exista.“

(George Marshall, *Despre Planul Marshall*)

1. Din moment ce politica S.U.A. a dorit promovarea „*instituțiilor libere*“, iar comunismul a promovat totalitarismul, considerați că este adevărată afirmația din debutul textului?

2. Precizați, pe baza textului, dacă Planul Marshall a ajutat la înlăturarea „*foametei, sărăciei, disperării și haosului*“.

3. Planul Marshall s-a aplicat în întreaga Europă?

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2019.
3. Ochescu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
4. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019.
5. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
6. Carol, Anne, Garrigues, Jean, Ivernel, Martin, *Dicționar de istorie a secolului XX*, Editura ALL Educațional, București, 2000.
7. Johnson, Paul, *O istorie a lumii moderne: 1920-2000*, Editura Humanitas, București, 2005.
8. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
9. Kershaw, Ian, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*, Editura Litera, București, 2019.
10. Judt, Tony, *Epoca postbelică: o istorie a Europei de după 1945*, Editura Polirom, Iași, 2008.
11. Hellemans, Alexander, Bunch, Bryan, *Istoria descoperirilor științifice*, Editura Orizonturi, București, 2007.

